

BEZPIECZNA IŁAWA

ZABYTKI IŁAWY

1 RATUSZ MIEJSKI RATHAUS TOWN HALL

Współczesny budynek ratusza powstał w okresie od 1910-1912 r. już poza obszarem starówki, ale przy głównej ulicy miasta – Kaiserstrasse (ulica Cesarska). Jest najbardziej reprezentacyjnym budynkiem miasta i przez

wiele lat nazywany był perłą Oberlandu. Dziś mieści się w nim siedziba urzędu miasta.

Das heutige Rathaus ist in den Jahren 1910-1912, ausser Altstadtbereich aber an der wichtigsten Strasse – Kaiserstrasse, entstanden. Es ist das meist repräsentative Gebäude in Iława. Jahrelang wurde es als ostpreussische Perle genannt. Heutzutage hat der Bürgermeister im Rathaus seinen Sitz.

The present Town Hall building came into being about 1910-1912, beyond the old town but by the main town street – Kaiserstrasse (Emperor street). It is the most representative building of the city. For many years it was named the pearl of the East Prussia. Today it is the seat of town office.

2 KOŚCIÓŁ KIRCHE CHURCH

Kościół pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego zbudowany został w latach 1317-1325 w miejscu, gdzie uprzednio znajdowała się kaplica. To najstarsza zachowana budowla w mieście. Została wkomponowana w południowo-wschodni kąt murów miejskich. Warto choć na chwilę wstąpić do środka budowli i, w miarę możliwości, zwiedzić kościelne podziemia, podziwiać zabytkowy ołtarz i organy. Warto również zwrócić uwagę na najstarsze znajdujące się na terenie miasta drzewo (dziedziniec kościoła). To dąb, który posadzony został tu w roku 1871 po wygranej przez Prusy wojnie z Francją. Niezwykle z Kościołem związane są mury miejskie, które zostały zbudowane około połowy XIV wieku. Obecnie zachowały się tylko fragmentarycznie i na kilku odcinkach.

Die gotische Kirche wurde in den Jahren 1317-1325 gebaut, an der Stelle, wo ursprünglich eine Kapelle stand. Es ist das älteste Baudenkmal in Iława. Die Kirche wurde in die süd-östliche Ecke der Stadtmauern eingebaut. Es lohnt sich, die innere Ausstattung der Kirche sich anzusehen: den Altar und die Orgel und bei ein bisschen Glück vielleicht auch die Krypten. Sehenswert ist auch die alte Eiche, die vor der Kirche steht und im Jahre 1871 nach dem Krieg gegen Frankreich gepflanzt wurde. Die Stadtmauern, die nur teilweise erhalten geblieben sind, stammen aus dem XIV Jh.

The church under the invocation of Transfiguration was built around 1317-1325 in a spot where formerly a chapel could have been found. It is the oldest saved building in the town. It was integrated into the south-eastern corner of the town walls. It's worth stepping inside just for a moment and if it's possible to visit the church undergrounds, admire the antique altar and the pipe organs. It's also worth paying attention to the oldest tree in the town (church courtyard). It's an oak which was planted in 1871 after the Prussian victory in the Pruss-French war. Inseparable with the church there are the town walls which were built in the middle of the XIV century. Nowadays the wall is saved only fragmentally and on several sections.

3 KINOTEATR KINOTHEATER MOVIE THEATRE

Tuż obok ratusza, kierując się pod lewą lub prawą arkadą w stronę pobliskiego jeziora, znajduje się kolejny ciekawy zabytek – budynek Kinoteatru. Budynek wzniesiony został w latach dwudziestych zeszłego wieku – rozpoczęło go w 1916 roku, zakończono zaś w 1922. W tym samym czasie wykonano biegnącą wokół Małego Jezioraka promenadę nadbrzeżną.

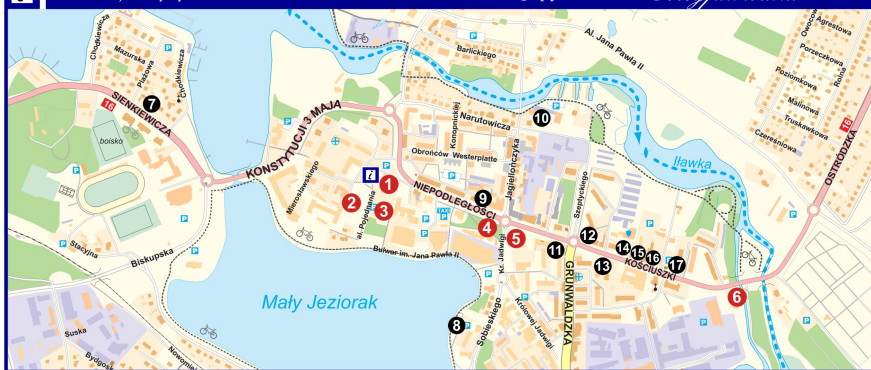
Gleich hinter dem Rathaus befindet sich das nächste interessante Baudenkmal – Kinotheater. Vor dem Krieg wurde es als Stadthalle benutzt. Die Bauarbeiten dauerten von 1916 bis 1922. Zu der selben Zeit ist auch die Promenade um den Jeziorak see herum gelegt worden.

Within walking distance of the Town Hall if you go underneath left or right arcade in the direction of nearby lake, you can find another interesting monument – the Movie Theatre. The building was built in the twenties of the past century – the work was started in 1916 and finished in 1922. In the same time the waterside promenade appeared around the Small Jeziorak.

Informacja Turystyczna w Iławie

☎ 89 648 58 00 ✉ iilawa@wp.pl

Certyfikowana ★★★★★

4 RZEŻBY SKULPTUREN SCULPTURES

Przy ulicy Niepodległości, vis a vis parku miejskiego, znajdują się unikatowe XVIII wieczne rzeźby barokowe: Jowisza, Junony, Herkulesa i Meduzy, reprezentujące styl rokokowy. Pochodzą one z zespołu pałacowego w Kamieńcu k/Susza, którego właścicielem był ród von Finckenstein.

An der Niepodległości str., gleich neben dem Stadtpark, stehen außergewöhnliche Barockskulpturen aus dem XVIII Jh. Darstellungen von Jupiter, Juno, Herkules und Medusa im Rokoko-Stil. Sie stammen aus dem Dorf Kamieniec (Finckenstein). Dort standen sie vor dem Palais, das Besitz der Familie Finckenstein war. Man kann es aus dem Schild ablesen, der vor den Skulpturen steht.

At Niepodległości street opposite the town park you can find unique XVIII-century baroque sculptures of Jupiter, Junon, Herkules and Medusa which represent the rococo style. They come from the complex palace in Kamieniec near Susz, which was owned by the von Finckenstein family. There is a board between them telling the story of these sculptures.

5 GIMNAZJUM SCHULE SCHOOL

Neogotycki budynek z 1898 r. określany jest przez mieszkańców mianem „czerwonej szkoły”, ponieważ od 1899 r. mieściła się w nim szkoła miejska. W 1945 r. utworzono tu tymczasowy szpital wojskowy, w 1946 r. ponownie umieszczono tu szkołę podstawową, której w 1969 r. nadano imię Mikołaja Kopernika. Budynek wzniesiony na planie podkowy ma charakterystyczne okna na półpiętrze.

Das neogotische Gebäude von 1898 wird von den Einwohnern Iławas „rote Schule“ genannt, da sich in ihm ab 1899 die städtische Schule befand. 1945 wurde hier zwischenzeitlich ein Militärsptal eingerichtet. 1946 verlegte man erneut die Grundschule dorthin, die 1969 den Namen „Mikolaj Kopernik“ erhielt, das Gebäude mit hufeisenförmigen Grundriss hat charakteristische Fenster im Mezzaninngeschoss.

Neo-Gothic building dating back to 1898 and called „the red school“ by the Iława residents - as it was a seat of a municipal school since 1899. In 1945 a temporary military hospital was set up here. In 1946 the primary school was brought back to the building. The school's name, since 1969, has been the Nicholas Copernicus' School. The building was erected on a horseshoe plan and has characteristic windows located on the landing.

6 MŁYN MÜHLE MILL

Istnienie młyna na Iławce potwierdza dokument lokacyjny Iławy z 1317 r. Budynek został zniszczony w trakcie wojen i odbudowano go dopiero w 1676 r. W zespole młyńskim znajdowały się także dom mieszkalny, stajnia i stodoły. Jeszcze w latach 80. ubiegłego stulecia młyn był w użyciu, potem przejął go państwo. Obecnie spory budynek z czerwonej cegły jest nieużytkowany.

Das Bestehen der Mühle auf der Iławka bestätigt die Gründungsurkunde von 1317. Das Gebäude wurde durch Kriege zerstört und erst 1676 wieder aufgebaut. Zur Mühle gehörten noch ein Wohnhaus, ein Stall und Heuschuppen. Noch in der 50er Jahren des letzten Jahrhunderts wurde die Mühle genutzt, danach ging es in den Besitz des Staates über. Heutzutage steht das enorme Gebäude aus rotem Backstein leer.

The existence of a mill on Iławka was confirmed in Iława incorporation charter of 1317. The building was destroyed during the wars and was rebuilt only in 1676. The mill complex consisted of a mill, a dwelling house, a stable and some barns. The mill was in use already in the 50's of the previous century, then it was taken over by the state. Presently, this large, red-brick building is standing empty.

INNE ZABYTKI / OTHER MONUMENTS / ANDERE DENKMÄLER

7	WILLA NR 10	11	KAMIENICA NR 6
8	VILLA PKT 10	12	GEBÄUDE PKT 6
9	TAWERNA KAPER	13	BUILDING NR 6
10	TAVERNE KAPER		KAMIENICA NR 15
	KAMIENICA NR 4		GEBÄUDE PKT 15
	GEBÄUDE PKT 4		BUILDING NR 15
	BUILDING NR 4		KAMIENICA NR 16
	DAWNA GAZOWNIA		GEBÄUDE PKT 16
	LONG GASWERK		BUILDING NR 16
	LONG GASWORKS		KAMIENICA NR 25
			GEBÄUDE PKT 25
			BUILDING NR 25
			KAMIENICA NR 27
			GEBÄUDE PKT 27
			BUILDING NR 27
			KAMIENICA NR 35
			GEBÄUDE PKT 35
			BUILDING NR 35

Centrum Oglądowe Monitoringu Miejskiego

ul. Niepodległości 13, 14-200 Iława

tel.: (89) 649 74 85, e-mail: monitoring@ilawaonline.eu